ATEŞ KAHRAMANLARI

"Herkes güneşi görebilseydi,
güneşin ışıklarına delalet eden yıldızlara
ne ihtiyaç vardı!"
Mevlana

Gece, soğuk ve karanlık… Dışarıda kar yağıyor. Pencerelerde rüzgarın uğultusu var. Santralin başındaki itfaiyeci telefonun sesiyle aniden irkiliyor. "*Alo! İtfaiye*..." demeye fırsat vermeden heyecanlı bir kadın sesi bağırmaya başlıyor: "*Ev yanıyor, neredesiniz? Hemen gelin!!!*" diyor ve telefonu kapatıyor. Santraldeki itfaiyeci şaşkın... Belli ki önemli bir yangın var. Ama hangi sokakta? Kadın heyecandan yangının nerede olduğunu söylemeden telefonu kapatıyor. İtfaiyeci kendi evi yanıyormuşçasına heyecana kapılıyor. Ahizeyi yerine koyup pür dikkat ikinci bir telefonun gelmesini bekliyor. Yaklaşık beş dakika sonra ikinci bir telefon geliyor ve sesindeki titremeden yaşının hayli ileri olduğu anlaşılan bir kişi Yeşilköy'de bir evin yandığını söylüyor. Santralci butona basarak kırmızı flaşörleri çalıştırıyor ve "*Yangın! Yangın Yeşilköy*" anonsu yatakhaneye, dinlenme odasına ve binanın bütün bölümlerine yayılıyor.

İtfaiyeciler elbiseleri ile yatarlar. Yatmak dediysem uyumak sanılmasın; yorgunluğunu gidermek için uzanmak demek daha doğru. Belki tilki uykusuna girenler olabilir. Daha anons başlarken yerinden fırlayan, üst kattan aşağıya sıyrılan itfaiyeciler, binanın her yerinden araçlara koşuyor. Daha önce görmeyenlerin ve itfaiyeyi bilmeyenlerin gözleri yaşarır. Anonsun yapılmasından 45 saniye ila 1 dakika arasında araçlar yoldadır. Fırtınada rüzgarın ıslığı siren seslerine karışır. Dar sokaklarda park eden araçlara çarpmamak ve bir an önce olay yerine ulaşmak isteyen itfaiye şoförü cambazlıklar yapar. Yol istediği için küfreden şoförler, 'ne oluyor' dercesine kolunu sallayan-

lar acaba yangının kendi evlerinde olduğunu bilseler ne yaparlardı? Santraldeki görevli sürekli olarak çabuk olmalarını söyler. Adresin geç verilmesi ve trafik nedeniyle gecikmeden dolayı itfaiyecilerin gerginliği artar.

Sonunda alevler görünmeye başlar. İtfaiye adres verildikten yaklaşık 10 dakika, yangının başlamasından ise belki yarım saat sonra olay yerindedir. Vatandaşlar kızgın... "*Bir saat önce haber verdik, gelmedi*" diyenler, itfaiyecilere ne yapmaları gerektiğini söyleyenler ve akıl verenler çoğunluktadır.

Rüzgârın savurduğu küller ve duman yere çökerken, itfaiyeciler hortumları serer, pompaları çalıştırır, bir taraftan da içeride kimsenin olup olmadığını araştırır. Artık her itfaiyeci bir "ateş kahramanı"dır. Alevler cehennem ateşinden daha sıcak, dumanlar dağ gibi olsa da onlar için farketmez. İçeride birisinin olduğu söylendiğinde hemen içeri fırlar. Binanın çökebileceğini, alevler arasında kalabileceğini düşünmez. Tek düşüncesi kurtarmaktır. İçeride bazen yaşlı bir kişi, bazen bir hasta, bazen bir çocuk, bazen bir kedi, bazen de bir köpek kalmış olabilir. Onun için farketmez. Alevlerin ve siyah dumanın arasından süzülerek sesin geldiği yere koşar.

Yanan bina içerisinden bir köpek sesi duyulduğunu söylerler. Sıcak ve dumandan etkilenen köpeğin acı acı uluyuşu gittikçe artar. Yangın ve duman, bir kulübeye bağlanan köpeğe doğru yaklaşmaktadır. Birileri gidip onu oradan kurtarmalıdır. 19 yıllık itfaiyeci Ali Alkan hemen fırlar. Duman keskindir. Yolunu iyi göremez. Hızla ilerler. Kulübeye ulaşır ve köpeği çözer. Tasmasından tutarak çıkışa doğru yaklaşır. Dumanın yoğunluğu artmıştır. Bastığı yeri göremez. Boğucu dumanın etkisinden korunmak ve köpeği kurtarmak için hızlanır. Çıkışa yaklaşır. Artık köpek kurtulmuştur. Bir canı kurtarmanın sevinci ve gururuyla rahatlar. Tam o sırada birden ayağı kayar. Karanlıkta bastığı yerin zayıf bir tahta olduğunu fark etmemiştir. Kırılan tahta ile bir kat aşağıda bulunan demir yığınlarının üzerine düşer. Göğsüne saplanan demiri bütün gücüyle çıkarmak ister. Elini uzatır, demiri tutar ama gücü yoktur, duman yormuştur onu. Öylece kalır. "*Yardım edin*" diye inlemesi bile duyulmaz. Köpeğin çıktığını Ali'nin olmadığını gören arkadaşları hemen içeri girerler ama çok geç kalınmıştır. 19 yıl boyunca onlarca insan ve hayvan kurtaran Ali Alkan, bir köpeğin hayatını kurtarırken kendi hayatını kaybeder.

Bu olay Yeşilköy-Florya'da 08.02.1993 tarihinde, inşaat işçilerinin kaldığı bir barakada gece çıkan yangında içerideki köpeğin kurtarılmaya çalışılması sırasında meydana geldi. Bu, olaylardan sadece biri; her yıl bunun benzeri onlarca acı olayla karşılaşılıyor.

İtfaiyeci evden ayrılmadan ailesiyle helalleşir. "*Yangına sağ gitmek, sağ dönmemek var*" der, tıpkı Ali Alkan gibi. Evde kalanlar telefonun her çalışında

heyecanlanır, 'yaralandı mı, acaba bir şey mi oldu' düşüncelerinin yarattığı huzursuzlukla yaşarlar. Nice Ali'ler kaybettik; Ali Ataş, Ali Çetin, Cemil Dağ, İbrahim Koray ve daha niceleri... Hepsi birer kahramandı ve şimdi hepsi birer şehit. Görevi icabı bir köpeği kurtaran itfaiyecinin şehit olmadığını kim söyleyebilir!

İtfaiyecilik, en riskli ve stresli mesleklerden birisidir. Fedakarlık ve cesaret isteyen bir meslektir. İtfaiyeci, ekip içinde sorumluluk alarak, her türlü yangın söndürme, kurtarma ve ilkyardım çalışmalarını en kısa zamanda yürütme bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir. Silahı hortum, mermisi su olan ateş savaşçılarıdır. Onların, her türlü koşulda hiç bir menfaat gözetmeden düşündüğü tek şey kurtarmak ve söndürmektir. İtfaiyeci kendi hayatından önce vatandaşın canını ve malını düşünür. Bir hayvanın hayatı da itfaiyeci için çok önemlidir. Vatandaşın yangına karşı can ve mal güvenliğini koruma görevini üstlenen itfaiyenin her elemanı özverili ve cesaretlidir.

Uluslararası araştırmalara göre, itfaiyecilik en riskli meslekler arasında yer almaktadır. Stresli meslekler içinde ise en önde gelenlerindendir. Riskli ve stresli bir meslek olduğu için, gelişmiş ülkelerde önem verilen ve yüksek ücret alan meslekler arasındadır. Kurtarmaya yönelik olduğu için de herkes tarafından imrenilen, onurlu bir meslektir. Ülkemizde ise itfaiyecilik, belki sevilen ama küçümsenen bir meslektir. Renkli araçlar ve sirenler çocukların ilgisini çeker ve büyüyünce itfaiyeci olmak isterler ama büyüyünce bundan vazgeçerler. Nedeni, itfaiyeye ve itfaiyeciye verilen önemin yetersizliğidir.

Avrupa'daki itfaiyecilikle Türkiye'deki itfaiyecilik arasında çok fark var; halkın gözündeki değerleri çok farklı. Türkiye'de unutulmuş bir itfaiyecilik var. İtfaiyeciler vatandaşın canını, malını kurtarmak için hayatını veren kahramanlar olarak görülmez. Bunun en büyük nedeni, ülkemizde itfaiyeciliğin ve itfaiyecilerin yeterince tanınmamasıdır. İtfaiyeciler, yangın söndürmek, doğal afetlerle mücadele etmek gibi asli görevlerine ek olarak, trafik kazaları ve intihar girişimlerinden baca temizliğine kadar uzanan geniş bir faaliyet alanında etkili olmaktadırlar. Ağaçtaki bir kediyi, alevler arasındaki bir köpeği kurtaranların itfaiyeciler olduğunu duyanlar şaşırıyorlar. Ülkemizde deprem olmadan, hafriyat veya çürüyen kolonları nedeniyle yıkılan binalara çok sık rastlanır. Kuyuya düşen bir atı çıkarmak için saatlerce çalışan ve hayatını riske atanların yanında bir köpeği kurtarırken hayatını kaybedenler de bulunmaktadır.

Birçok mesleğin kahramanları ve şehitleri vardır. Her gün kahramanlık ve cesaret örnekleri veren itfaiyeciler ise ne kahraman, ne gazi, ne de şehit olarak görülür. Yaralandığı zaman gazi, öldüğü zaman şehit olarak değerlendirilmeme-

si bir yana, görev başında yaralanan veya ölen itfaiyeciler bir kuruş tazminat bile alamaz. Yasalara göre itfaiyeciler, yardımcı hizmetler sınıfında görev yapan memurlardır. Ülkemizdeki itfaiyeciler; sendikası, tazminatı, hastanesi, kadrosu olmayan, alevlere göğüs geren sahipsiz kahramanlardır.

İtfaiyecilik küçümsenecek bir meslek değil. İtfaiyecinin zorlu bir yaşamı var. Eğitimini alarak yaptıkları iş meslek olarak bile kabul edilmiyor. İtfaiyecilerin aldıkları ücret de yoksulluk sınırının altında. Bu nedenle öncelikle itfaiyecilerin sosyal hakları iyileştirilmelidir.